

ZÁSADY NA ZAČÁTEK:

- Na **každý cvik** si dát **jeden povel** (mě je jedno jaký) ale požaduji, abyste si ten povel, co si vyberete, používali stále stejně a neměnili ho! Nejčastěji bývá, „**sedni**“, „**lehni**“, „**vstaň**“, „**ke mně**“ (přivolání), „**k noze**“ (jak zařazení k noze, tak poté i chůze u nohy), „**drž se**“, nebo „**jdeme**“ (obyčejná chůze) a „**zůstaň**“ (na odložení).
- Vždy, než začnu po pesanovi chtít nějaké cviky a nějaký výcvik, musím mít jistotu, že mě vnímá, a že je klidný. Pokud ne, tak jej musím usměrnit – např. houknu na něj důrazně „**HEJ**“ a **škusnu vodítkem**. Pokud se pes soustředí, můžu začít. Před každým povelu řeknu jméno, abych věděl, že mě pes vnímá. Dávat povel psovi, který se mi vzpouzí na vodítku, nebo pozoruje hrající si psy, či veverky na stromě, je úplně zbytečné!!! **Nejdřív pozornost, pak výcvik!**
- Každý **povel musí** nějak **začít** a nějak **skončit**, toto je podstata celého výcviku. Ve chvíli, kdy tohle pes i vy pochopíte, tak už zvládnete naučit vesměs jakýkoli povel. Znamená to, že začátek povelu je vyslovení povelu, poté tedy po psovi požaduji, aby pes cvik splnil (bude rozepsáno jednotlivě u cviků) a cvik musí plnit, dokud jej nezměním v povel jiný, nebo psovi nedám „volno“! Příklad: dám psovi povel „sedni“ - pes musí sedět tak dlouho, dokud mu nedám „volno“, aby se mohl zvednout a „dělat si, co chce“. Pokud se pes zvedne dříve, než já povel ukončím (což se bude stávat často ze začátku), tak psa okamžitě vrátím do povelu (pomůžu si rukou, neopakuji povel !! v případě sedni, zatlačím na zadeček, v případě lehni zatlačím na lopatky apod...) . Pamatujte, že **vše musí být rychle, žádné diskuze se psem!!!** Pokud nebudu povely dotahovat do konce a budu dovolovat psovi cvik (jakýkoliv) ukončit, když on chce - nikdy jej nedoladím!!!
- Každý povel **opakuji pouze jednou**. Když dám pejskovi povel - počkám cca 2 vteřiny, (aby měl čas zareagovat) a pokud neposlechne, tak si pomůžu rukou - př. při sedni-zatlačím na zadek psa.
- **Psa při výcviku sledujte a všímejte si, jaké signály k vám vysílá. Neignorujte je!** Jaké to hlavně jsou? **Olizování čumáku** - kolikrát je tak rychlé že to ani nepostřehnete, ale pokud ano, znamená to nejistotu ze strany psa. Pes neví, co po něm chcete a potřebuje to ještě doladit. Nemyslím tím situaci, pokud vám hypnotizuje pamlsek, který máte v ruce, to je jasný. :o) Další je třeba vyvrácení hlavy na stranu od vás. Stává se nejčastěji, když po pesanovi chcete nějaký povel a on jej neudělá, jen **začne otáčet hlavu jakoby za sebe** - znamená to opět, že pes si není jistý, co po něm chcete a tudíž ho určitě netrestat, ale v klidu psa vést tak, aby povel mohl splnit! Další častý signál je, když z vás pes cítí, že se zlobíte, tak si před vámi **lehne na záda a ukazuje břicho**.

V tu chvíli se vám nejvíce podřizuje a vy jej nesmíte potrestat, proto k němu dojdete, ale zastavíte se u něj, chvíli u něj zůstanete (pár vteřin) a jdete dál, psa ignorujete. A poslední hodící se věc - **když psa přivoláváte a on hned neposlechne**, tak povel opakujete, ale mnohdy už jste naštvaní - pes to z vás cítí, tak se vydá k vám, ale jde jakoby kličkovane a u toho dělá že čuchá - neznamená to, že na vás „prdí“ ale, že cítí, že už je zle a tudíž neví, co ho u vás čeká - vy v tu chvíli **musíte ubrat naštvanost** a psovi pomoci do povelu, který po něm chceme. Ve chvíli, kdy k vám pes již přijde a vy ho potrestáte, tak ho vlastně trestáte za to, že přišel (proto i když jste v některé situaci sebevíc naštvaní, tak psa klidně nechválit, jen mu dát volno a ignorovat (a uklidnit se :o)). Vyplívá z toho, že pokud nemám povel „ke mně“ dotažený, opravdu se neobejdu bez dlouhé šnůry, kterou si v případě neuposlechnutí pomohu – přitáhnu si pejska k sobě)

- **Výcvik začínáme vždy se psem na vodítku**, abyste psa měli pod kontrolou a nestalo se, že psa budete nahánět, když povel pokazí a uteče vám. Vodítko vám vždy zařídí prodlouženou ruku a vždy budete mít možnost psa opravit a povel vždy dokončit tak, jak má být!!!
- **Každý cvik opakuji max. třikrát a pauza** - bohatě stačí cvičit se psem pět minut ráno a pět večer. Ne, že budete psa půl hodiny v kuse drtit - bylo by to bez výsledku. **Psa to musí bavit!!!**
- A poslední rada kvůli autoritě - vždy **když si se psem díváte do očí, měl by pes uhnout první**, ve chvíli kdy uhnete první, vy tak se mu podřizujete. Je to takové nevinné, ale u psa to postupně může vyvolat pocit, že přebírá vůdcovství on (samozřejmě se k tomu časem přidávají další věci, které u psa vyvolají, že má nadvládu on a potom je velký problém) ale ty oči jsou jedna z nich, kde lidi dělají chybu!

CVIKY (PRVNÍ HODINA - TÍM ZAČÍT)

- První **nejdůležitější věcí**, bez které nelze začít, **je jméno**. Potřebujeme, abyste u psa při vyslovení jména měli stoprocentní pozornost. Tuto věc doladíme úplně jednoduše. Psa oslovíme, když nereaguje, použijeme zatleskání či lusknutí, když se na nás podívá, buď jej odměníme pamlskem nebo hračkou (záleží co má pes radši) a pak ignorujeme. Chválíme psa vlastně jen za to jméno, nepřidáváme k tomu žádné přivolání ani jiný povel. Toto se dá cvičit kdykoliv. Jak v bytě tak venku, tak klidně i když vám pes spí u nohou u gauče. :o)
- Další cvik je **chůze na vodítku**. Vodítko je vaše propojení se psem. A hlavně, vodítko je vaše (!), ne psa a podle toho to musí vypadat. Neexistuje tudíž, aby pes na vodítku ovládal vás, ale nýbrž vy jeho! Jak na to? Než se vůbec začne s hezkou chůzí u nohy,

tak je důležité zvládat obyčejnou procházkovou chůzi na vodítku. To znamená stav, kdy jde pes na délku vodítka před vámi nebo vedle vás, může si čmukat a venčit se, ale nesmí tahat, určovat směry, běhat ze strany na stranu, „jak praštěnej“. Musí jít zkrátka s vámi jako vychovaný pes, aby vás výlety a procházky s ním bavily. Celkově na chůzi je nejlepší široký obojek. Psa připnu na vodítko a vyslovím povel, nejčastěji používáme „drž se“, nebo „jdeme“ - záleží co se vám bude lépe pamatovat, hlavně myslet na to, že musíte používat stále to samé! Poté se rozejdeme, pokud pes nejde, popotáhneme ho. Ve chvíli, kdy začne napínat vodítko, tak se zastavíme škubneme (ale opravdu škubneme, ne zatáhneme) s vodítkem. Když se pes zastaví a čeká tak povel můžeme, (ale nemusíme) zopakovat a znova to samé. Pokud vaše škubnutí bylo jasné a rázné, budete muset opakovat párkrát a pes pochopí. Pokud se se psem budete popotahovat, bude to nekonečné. Pokud škubnutí nepomůže, pomůžu si rukou- psa chytну za kůži a zastavím ho-tím upoutám pozornost psa- poté můžu pokračovat dále v chůzi a případně opakovat.

- **„Ke mně“** - další pro život psa důležitý povel. Tento cvik cvičím s dlouhou šňůrou, tzv. „stopovačkou“ (alespoň 10m dlouhá). Šňůra bude zařizovat, že když mě pes nepřijde na povel, což ze začátku bude často, tak jej k sobě donutím jít a ukážu mu, že prostě musí a vůbec mu ukážu, co po něm chci! Myslet na to, že než začnu psa přivolávat, musím mít šňůru na blízku, abych mohla hned po neuposlechnutí povelu tahat psa k sobě!!! Nikdy psa nepřemlouvám, nelákám!!! Oslovím, řeknu „ke mně“, počkám cca. 1 - 2 vteřiny a pak tahám psa k sobě! Když ho přitáhnu, pochválím ho a přidržím u sebe cca. pět vteřin, pes mě musí vnímat a na oslovení se na mě podívat, poté ho odměním a dám mu „volno“ a dovolím mu zase odběhnout. Nikdy psa netrestám při přivolání, snažím se udělat vše správně, aby to bylo svižné a jasné a pes to mohl rychle pochopit a reagovat! Pokud budou situace, kdy šňůru nemám, pes mě ignoruje a já ho musím lákat nebo nedej bože honit, jsem zase na začátku!! Myslete na to, že psa zase nemůžu přivolávat pořád - stačí párkrát za procházku, abychom psa neznudili.
- **„Sedni“** - to je nejjednodušší cvik, který má více možností jak cvičit. Vesměs stačí jen vzít pamlsek, říct „SEDNI“ a dát jej psovi nad hlavu - pes se zakloní a u toho si sedne. Po pár cvicích už pamlsek neukazuji, jen řeknu povel-když pes nesplní tak mu zatlačím na zadek a až poté mu dám pamlsek (za odměnu). Lpím na tom, aby pes zůstal, dokud mu nedám „volno“ a nepovzbudím ho třeba gestem rozhozením ruky, aby vstal a šel. Pokud to pes udělá dřív, než dám „volno“, tak hned opravím - už bez slovního povelu, jen rukama.
- **„Lehni“** nebo **„Daun“** - nejprve psa dám do povelu „sedni“. Poté vezmu pamlsek, dám jej psovi před čumák, řeknu „lehni“ nebo „daun“, rukou jej vedu k zemi a u toho mu druhou rukou tlačím na lopatky. Když si pes lehne, chvíli počkám a pokud se nesnaží zvednout, pamlsek mu dám a řeknu „volno“ a psa pustím. Po pár cvicích pamlsek opět schovám a dám jej psovi, **vždy až po splnění povelu** (stejně jako u sedni). Když se

zvedne dřív, než řeknu „volno“, musím jej opět opravit - už bez povelu slovního, jen rukama.

- **„Vstaň“** - ze začátku cvičíme povel „vstaň“ ze sedu. Pravou rukou s pamlskem dáme psovi před čumák a levou psa zvedneme (ruku pod břicho). Psa necháme stát alespoň 5 vteřin (i když budeme psa muset ze začátku stále rukou podpírat) a poté dáme „volno“.
- **„Zůstaň“** - psa posadíme, dáme povel „zůstaň“ a odcházíme od psa. Ze začátku jen krok, postupně kroky přidáváme, ale postupně krůček po krůčku, vždy se vrátíme a pochválíme. Pokud pejsek vzdálenost zvládl, tak přidáme krok další, zase zpět a pochválit a při dalším odložení zase krok přidat. Poté se k pejskovi vrátíme a pochválíme a dáme „volno“. Důležité je, když se pes zvedne a pokazí povel, tak ho vrátit tam, kde měl být a celý cvik opakovat. Necháváme pejskovi vodítko, abychom ho měli za co chytit, když jej budeme vracet.